

ИСТИҚБОЛЛИ ЛОЙИХАЛАР АҲОЛИ БАНДЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШ ВА ЮРТ ФАРОВОНЛИГИГА ХИЗМАТ ҚИЛАДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев жойларда амалга оширилаётган бунёдкорлик ишлари, ислохотлар жараёни, йирик лойиҳалар билан танишиш ва халқ билан мулоқот қилиш мақсадида 2 май куни Наманган вилоятига ташриф буюрди.

Наманган вилояти мамлакатимизнинг иқтисодий салоҳияти юқори, бой тарих ва маданиятга эга ҳудудларидан биридир. Кейинги йилларда вилоят ижтимоий-иқтисодий ҳаёти тубдан янгиланиб, шаҳар ва қишлоқлар қиёфаси кун сайин ўзгариб бормоқда, аҳоли турмуш фаровонлиги юксалмоқда.

Давлатимиз раҳбари дастлаб Чуст туманидаги "Барак мева сановат сервис" масъулияти чекланган жамияти фаолияти билан танишди.

Бугунги кунда мамлакатимизда қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотлари, хусусан, мева-сабзавот етиштириш, қайта ишлаш ва экспорт қилишга йўналтирилган лойиҳаларни амалга оширишга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Президентимизнинг 2018 йил 29 мартдаги "Ўзбекистон Республикасида мева-сабзавотчиликни жадал ривожлантиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги фармони экспортбон мева-сабзавот маҳсулотлари етиштириш ҳажмини кўпайтириш, умуман, мазкур соҳани ривожлантиришда муҳим омил бўлиб хизмат қилмоқда.

Мазкур масъулияти чекланган жамияти 2015 йилда фаолиятини ёнғок, майиз ва ковул экспортдан бошлаган. Жамият тасарруфидagi экин майдонларида галла, кунгабоқар, ловия, картошка, маккажўхори, иссиқхонада помидор парваришланмоқда. 17 сотихли участкада қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотлари тажрибадан ўтказилаётди. 32 кишининг бандлиги таъминланган. Мавсум пайтида ишчилар сони 800 нафардан ошади.

Лойиҳа доирасида 160 гектар майдонга серхосил ёнғок кўчатлари ўтказилмоқда. Унинг умумий қиймати 9,6 миллиард сўм бўлиб, йилга ўртача 4 минг 600 тонна ёнғок етиштирилади. Ёнғоклар тўлиқ ҳосилга кирса, бир йилда 40,2 миллиард сўмлик маҳсулот олиш мумкин, унинг 70 фоизи экспорт қилинади.

Шу ернинг ўзига 2018-2019 йилларда балиқчилик, паррандачилик, чорвачилик, пиллачиликни йўлга қўйиш, томорқачиликни янада ривожлантириш, иссиқхонада лимон етиштириш, туздорлар ташкил этиш, оғир ҳудудлардаги майдонларнинг сув таъминотини яхшилаш, пахтадан бўшаган ерларга турли экинлар экиш ва экспортбон маҳсулотлар етиштириш, вилоят экспорт салоҳиятини янада ошириш бўйича лойиҳалар тақдими ҳам ўтказилди.

Давлатимиз раҳбари ёнғокзорларни кўпайтириш, балиқчилик бўйича мутахассислар тайёрлаш, картошка уруқчилигини ривожлантириш бўйича мутасаддиларга топшириқлар берди. Аҳоли бандлигини таъминлаш, экспортбон маҳсулотлар ишлаб чиқаришни кенгайтиришда кичик саноат зоналарининг алоҳида ўрни бор.

Президентимизга Наманган шаҳридаги "Орзу" кичик саноат зонасида амалга оширилаётган лойиҳалар тақдим этилди.

Саноат зонасининг ҳудуди салкам ўн гектарни ташкил этади. Бу ерда ёнгил саноат, озиқ-овқат, тиббий техника, полиграфия, полиэтилен пакетлар ва плёнкалар, энергия тежайдиган лампалар ишлаб чиқаришга оид умумий қиймати 142 миллиард сўмдан зиёд 22 лойиҳани амалга ошириш мўлжалланган. Лойиҳалар ҳаётга тўлиқ татбиқ этилган, йилига 82,2 миллиард сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилади, 4 мингга яқин кишининг бандлиги таъминланади. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг асосий қисми экспортга йўналтирилади.

Жорий йилнинг май ойи охиригача тикувчилик маҳсулотлари ишлаб чиқарадиган "Порлоқ текстиль либослари", "Нуробод сифат текстиль", "Улуғ-Б", "Босир текстиль сервис" масъулияти чекланган жамиятлари фаолият бошлайди.

Саноат зонасининг замонавий коммуникация тармоқлари ва инфраструктура объектларига яқин ҳудудда ташкил этилган корхоналарни келгусида энергия ва бошқа ресурслар билан узлуксиз таъминлаш имкониятини яратди. Лойиҳаларда замонавий, энергия тежамкор чет эл технологияларидан фойдаланиш кўзда тутилган.

Давлатимиз раҳбари тadbirkorларнинг муаммоларини ҳал этиш, хом ашё етказиб бериш ва маҳсулотини сотишга кўмаклашиш бўйича мутасаддиларга топшириқлар берди. Хорижий технологияларни олиб келиш учун маблағ ажратиш, экспортни кенгайтириш учун корхоналарга халқро мақом бериш зарурлигини таъкидлади.

Наманган шаҳрида ёнгил саноатни ривожлантириш, хусусан, "Юксалиш", "Орзу", "Пахталикўл", "Хонобод" саноат зоналарида амалга оширилаётган лойиҳалар, Катта Фарғона каналининг Учкўрган тумани ҳудудидан ўтган қисмида кичик ГЭСлар каскади қурилиши, "Водий нефтьгаз энергия" корхонасида ишлаб чиқарилган газ тармоғи хавфсизлигини таъминлайдиган инновацион қурилма тақдимотлари ўтказилди.

Президентимиз мазкур лойиҳаларни ўз вақтида ва сифатли амалга ошириш юзасидан мутасаддиларга тегишли кўрсатмалар берди.

Шундан сўнг Шавкат Мирзиёев Норин туманидаги "Беш сада" фермер ҳўжалиги шийпониди Наманган вилояти фермерлари билан мулоқот қилди. "Беш сада" фермер ҳўжалиги 2004 йил ташкил этилган. Долимов Шарипов раҳбарлигидаги ҳўжалик ишчилари жорий йилда 27 гектарда галла, 21 гектардан зиёд майдонда гўза парваришланмоқда.

Маълумки, Президентимиз ташаббуси билан ҳар йил декабрь ойининг иккинчи яшанбаси мамлакатимизда қишлоқ ҳўжалиги ходимлари кунини эътиборли қилинган. Давлатимиз раҳбари шу муносабат билан 2017 йил 9 декабрь кунини ўтказилган тантанали маросимдаги нутқда пахта майдонларида ҳосилдорликни ошириш ва ердан самарали фойдаланиш мақсадида чигитни "қўшқатор" ва "олтмишлик" схемалар асосида экишни йўлга қўйиш ва самарасиз бўлган "тўқсонлик" схемадан босқичма-босқич воз кечиш зарурлигини таъкидлаган эди. Бугун вилоят фермер ҳўжаликлари мазкур кўрсатмалар асосида гўза парваришни замонавий технологиялар асосида йўлга қўйган.

"Беш сада" фермер ҳўжалиги ҳам гўзани "қўшқатор" схемаси асосида экишни жорий этди. Бунинг натижа-сида 1 гектар ерга қўшимча 35 минг донга чигит қадалиб, ҳосилдорлики 40 центнергача ошириш имкони пайдо бўлди. Галла ҳосилдорлиги 80 центнерга чиқарилиб, олинadиган соф фидо 35 миллион сўмга етиши кутилмоқда.

Президентимиз мамлакатимизда амалга оширилаётган кенг кўламли ислохотлар ҳақида сўз юритар экан, таълим, соғлиқни сақлаш, қишлоқ ҳўжалиги соҳаларида қилинадиган ишлар ҳали кўпчилигини таъкидлади. — Барча саъй-ҳаракатларимиздан асосий мақсад халқимизни рози қилиш, эртанги кунга ишонтиришдир, — деди Шавкат Мирзиёев.

Миришкорлар Президентимизга фермерлар учун яратилган шароит ва имкониятлар, давлат томонидан қаратилётган алоҳида эътибор учун миннатдорлик билдирди.

Шавкат Мирзиёев Учкўрган туманидаги "Uztex Uchkurgan" масъулияти чекланган жамияти фаолияти билан танишди.

Ўтган йил ноябрь ойида Uztex гуруҳи таркибида замонавий типдаги тўқимачилик мажмуаси фаолият бошлаган эди. Натижада бу ерда 1 минг 600 дан ортиқ иш ўрни яратилди. Корхона йилига 12 минг тонна калава-ип ва 3 миллион донга тайёр трикотаж маҳсулот ишлаб чиқариш қувватига эга. Давлатимиз раҳбари топшириғига биноан пахтани 100 фоиз қайта ишлашга ихтисослашган корхона энди тўлиқ кластер усулига ўтади.

Президентимизга корхона фаолиятини кенгайтириш ва кластер тизимида амалга оширилаётган лойиҳалар тақдим этилди. Ҳозирги кунда корхонага ёндош ҳудудда пахтани юқори технологиялар асосида қайта ишлашга мўлжалланган ҳамда полиэфир аралашган пахта толаси, момиқ мато ва тайёр текстиль ишлаб чиқариладиган қўшимча қувватлар фойдаланишга топширилиши режалаштирилмоқда. Мухими, яна кўплаб янги иш ўринлари яратилади. Техно-логик жараёнларга Европа давлатларидан келтирилadиган усунулар жалб этилади. Бу маҳаллий пахта хом ашёсини қайта ишлаш сифатини ва экспорт кўламини оширишга хизмат қилиши қайд этилди. Давлатимиз раҳбари корхона иш жараёнини кўздан кечирди, пахта тўқимачилик кластерини ташкил этиш борасидаги ишлар билан қизиқди.

Бу йил туманда 10 минг гектарга яқин ер майдонини кластер усулида пахта етиштириш учун ажратилди. "Текстиль финанс Наманган" корхонаси томонидан хориждан экиш техникалари, культиваторлар, тракторлар, пахта териш ва уни қадоқлаш комбайни сотиб олинди.

Президентимиз корхона мутасаддиларига пахтага сунъий толани аралаштириб, маҳсулот ҳажми ва иш жойини, пировардида бюджетга солиқ тушуминини кўпайтириш бўйича аниқ кўрсатмалар берди. Шунингдек, айланма маблағларни ошириш ҳисобига тумандаги ҳам таъминланган оилаларга туҳум ва товўқни лизингга бериш кераклигини таъкидлади.

— Кам таъминланган оилаларга кўмак бериш, уларга ғамхўрлик кўрсатиш "Uztex Uchkurgan" корхонасининг брендига айланиши лозим, — деди Шавкат Мирзиёев. — Шу орқали аҳолининг муҳтож қатламини ишлашга, яхши яшашга ўргатамиз, ҳаётга бўлган ишончини оширамиз.

Туманда кластер тизимида чигит экишдан то тайёр маҳсулот ишлаб чиқаришгача бўлган жараёнини сифатли ташкил этиш, 2 та янги бочча қуриш, ичимлик суви ва канализация тармоқларини барпо этиш юзасидан топшириқлар берилди.

Шу кунини Норин тумани ҳокимлигида вилоят фаоллари иштирокида йиғилиш бўлиб ўтди. Видеоселектор шаклида ўтган йиғилишда вилоят иқтисодиётини ривожлантириш, таълим, тиббиёт соҳаларини такомиллаштириш, аҳоли бандлигини таъминлаш масалалари муҳокама қилинди.

Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг Наманган вилоятига ташрифи давом этмоқда.

ЎЗА

9 май – Хотира ва қадрлаш кунини

ПЕДАГОГ ВА ТАЛАБАЛАР ФАХРИЙЛАР ХОНАДОНИДА

Бухоро давлат университетининг мактабгача ва бошланғич таълим факультети педагог ва талабалари 9 май – Хотира ва қадрлаш кунини муносабати билан фахрийлар ҳолидан хабар олиб, уларга ғамхўрлик кўрсатмоқда, уй юмушларида кўмаклашмоқда.

Улар шаҳарнинг Абдурауф Фитрат номи маҳаллада яшовчи Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиси Аминжон Аҳмеджонов хонадониди

ҳам бўлиб, отахонни байрам билан қутладилар.

Аминжон ота суронли йилларнинг оғир машаққатлари ҳақи-

да сўзлаб, ёшларга тинчлик-осойишталикнинг қадрига етиш, ўқишда, ишда фидойи бўлишларини уқитди.

Қашқадарё вилояти

Шахрисабз шаҳрида "Veteran" жангчи фахрий ва ногиронлар бирлашмаси вилоят бўлими томонидан "Фахрийлар манфаатларини таъминлаш – муҳим вазифа" шиори остида учрашув ташкил этилди.

Учрашув мавзуси - тинчлик фалсафаси

Ҳудудда истиқомат қилаётган жангчи – фахрийлар, уруш ногиронлари ҳамда уларнинг оила аъзолари қатнашган учрашувда уларнинг ижтимоий ҳаётдаги фаолияти хусусида сўз юритилди.

— Юртимизда кексалар, шу билан бирга уруш ва меҳнат фахрийлари юксак қадрланади, — дейди бирлашманинг вилоят бўлими кенгаши раиси Насриддин Чорсанбиев. — Уларнинг бугунги тинч замонада фаровон ҳаёт кечирайотиши доимий эътиборда.

Тadbirkor доирасида жангчи – фахрийларга бадиий асарлар совға қилинди. Шахрисабз шаҳрининг диққатга сазовор жойларига саёҳат уюштирилди.

Шунингдек, Қарши шаҳрида ҳам маданият ва аҳоли дам олиш марказида бирлашма вилоят бўлими ҳамда ҳудуддаги олий таълим муассасалари ҳамкорлигида маданий-маърифий тadbirkor ташкил этилди.

Тadbirkorда ёш авлодга тинчлик-осойишталик қадрини тушунириш, жасорат ва ватанпарварлик туйғуларини сингдиришда катта ҳаёт мактабини ўтаган ҳамда урушнинг бор даҳшатини ўз кўзи билан кўрган жангчи-фахрийлар ўз хотираларини сўзлаб беришди.

— Афғон урушида биргина Қашқадарёдан 4 мингга яқин киши қатнашган, — дейди Ўзбекистон "Veteran" жангчи – фахрий ва ногиронлар бирлашмаси етакчи мутахассиси Бекмурод Раҳматуллаев. — Улардан 104 нафари ўша ерда ҳалок бўлган.

Учрашув сўнггида Афғон урушида жасорат кўрсатган жангчилар ҳақида суратга олинган "Унутилмаган қаҳрамонлар" номи ҳужжатли фильм намойиш этилди.

Хусан ТЕМИРОВ,
"Qishloq hayoti" мухбири.

Хоразм вилояти

Кластер шовотликларга шижоат бахш этди

Жорий йилда шовотлик деҳқонлар кластер усулида пахта етиштирмоқда. Бунинг учун "Textile Finance Khorezm" масъулияти чекланган жамияти тумандаги 356 та фермер ҳўжалиги билан 9630 гектар майдонда хом ашё тайёрлаш бўйича шартнома тўзди.

— Чигит экишдан тортиб хосилни йиғиштириб олишгача бўлган барча агротехник тadbirkorларни замонавий техника воситалари ёрдамида амалга оширамиз, — дейди "Textile Finance Khorezm" масъулияти чекланган жамияти раҳбари Рафазл Тавхидов. — Шу мақсадда Франциядан 5 та сеплка, Туркиядан 20 та культиватор харид қилинди. Беларусь Республикасининг "Минск" трактор заводида 30 та чопиқ трактори, АҚШнинг "JONDIR" трактори харид қилинди. Бу мақсадда "Textile Finance Khorezm" масъулияти чекланган жамияти томонидан йилга 10 минг тонна ип-калава ва 70 миллион жуфт пайпоқ ишлаб чиқариш лойиҳалари рўйбга чиқарилмоқда. Янги корхоналар иш бошлашга, маҳаллий ёшлар учун 500 та иш ўрни яратилади.

Пахтани экишдан тортиб йиғиб териб олинувгача бўлган даврга гўза қатор ораларида техникаларнинг эмин-эркин ҳаракатланишини таъминлаш мақсадида юзага келадиган муаммоларни бартараф этиш чоралари қўрилмоқда. Хусусан, экин майдонлари марказида жойлашган сим ёғочларни дала четларига қўчириш, носоз техникаларни таъмирлаш каби ишларни амалга оширишга киришилди.

Муҳтасар айтганда, вилоятда пахтачиликда кластер усулининг кенг жорий этилиши ташки бозорга хом ашё сотишдек иқтисодий самарасиз услубга барҳам бериб, серкўб заминимизда етиштирилган аъло сифатли пахта толасидан ишланган тайёр маҳсулотларни экспортга йўналтиришга хизмат қилади.

Болтабой МАТҚУРБОНОВ,
"Qishloq hayoti" мухбири.

Андижон вилояти

Эгаси бор ернинг меваси бордир

Пахтабод туманидаги Ёқубов номи
массивдаги 16 та фермер хўжалигининг 368
гектар пахта майдонида гўза парвариши билан
боғлиқ агротехник тадбирлар ўз вақтида ва
маромида амалга оширилмоқда.

— Қирқ йилдан буён да-
ламан, — дейди меҳнат
фахрийси Бакир Раҳмонов.
— Тажрибамдан биламан-
ки, апрель ойида текис кў-
чат олиб, яғаналаш ва қатор
ораларига ишлов беришни
ўтказиш низолатда кам ку-
затилади. Бу йил бунинг
гувоҳи бўлдим. Ўз вақтида
экилган чигит 3-4 кунда кўчат
бера бошлади. Энг муҳими,
уруғ ернинг табиий нами-
га ундириб олинди. Бундан
руҳланган фермерлар яғана
тадбири ва ишлов беришга
ҳам алоҳида эътибор билан
ёндашмоқда. Демак, мўл ҳо-
силга мустаҳкам пойдевор
қўйилган.

Музаффар Исоқонов
раҳбарлик қилаётган "Мақ-
суда Қаҳрамон" фермер
хўжалигида 26 гектар ерда
ғўзанинг "Андижон-37" нави

парвариш қилинмоқда. Чи-
гит плёнка остига экилгани
боис, ниҳоллар бир текис
униб чиққан. Шу кунга қадар
ғўза қатор ораларига икки
марта ишлов берилди. Ме-
ханализатор Мирзохид ўз иши-
нинг ҳадисини олган. У ҳар
ишда ҳисоб-китобни биринчи
ўринга қўяди. Сифатли бажа-
рилган агротехник тадбир ре-
сурсларни тежаш имконини
беради.

Фермер хўжалигида бар-
ча ўз ишига масъулият билан
ёндашади. Шу аснода ҳар
йили мўл ҳосил тўпланади.
Бў, ўз навбатида, хўжалик
моддий-техник базасининг
мустаҳкамлигига замин ярат-
моқда. Утган йилларда даро-
мад ҳисобига ҳайдов, транс-
порт, чопиқ тракторлари ва
бошқа турдаги техника воси-
талари сотиб олинди. Улар

ёрдамида бугун барча агро-
техник тадбирлар муддатида
ўтказилмоқда.

Жорий йилдан бошлаб
фермер хўжаликлари билан
ҳисоб-китоб қилиш тизими
тубдан такомиллаштирил-
ди. Бу оила пудратини янада
мустаҳкамлашга молиявий
замин яратди. Жумладан,
агротехник тадбирларнинг
ҳар бири учун ажратмалар
бор ва улар ўз вақтида эгаси-
га етиб бормоқда.

"Мақсуда Қаҳрамон" фер-
мер хўжалигида 25 нафар ои-
лавий пудратчи бор. Ҳар бир
пудратчи оиласининг бош-
қа аъзолари ҳам кўмакдош.
Бундай шароитда ҳар қандай
дала обод бўлади.

— Бизга кўрсатилаёт-
ган эътибор, берилаётган
имкониятлар даромадимиз-
ни янада кўпайтириш, ишчи-
ларимизни моддий рағбат-
лантиришга кўмак бўлади,
— дейди фермер Музаффар

Исоқонов. — Ҳозирда хўжа-
лигимизда қорвачилик, пар-
рандачилик, асаларичилик
тармоқлари бор. Қишнинг
охирида иссиқхона қуриб,
резаворлар, боднинг ва по-
мидор етиштиришни йўлга
қўйдик. Кузга қадар яна 5 со-
тихли иссиқхона бунёд этиб,
унда лимон етиштирмоқчи-
миз.

Ушбу массивдаги бар-
ча фермер хўжаликларидан
баҳорги юмшлар қизгин
кечмоқда. Мўл ҳосил даро-
мадига ишонч боис, фермер-
лар ўзaro ҳўжаликларида
фалият юритмоқда. "Авангард",
"Ўткир Шокиров", "Агроном
олим" фермер хўжаликларида
бўлган чоғимизда галла ва
ғўза ривожига илдамликни
қўриб, фермерларнинг мақ-
садлари муштарақ эканлиги-
га амин бўлдик.

Ҳақиқатан ҳам, барча да-
ларнинг эгаси бор. Эгаси бор
ер эса эътиборда бўлади.
Демакки, мўл ҳосил нақд.

Қобилжон АСҚАРОВ,
"Qishloq hayoti" мухбири.

Энда шифо устаб, Ҳиндистонга бориш шарт эмас Навоий шаҳридаги "Vagus" хусусий тиббиёт марказида замонавий жарроҳлик бўлими очилди.

Замон талабларига тўла
жавоб берадиган 50 ўринли
жарроҳлик маркази ишга ту-
шиши натижасида 50 та иш
ўрни яратилди. Ушбу жарроҳ-
лик маркази "Аска" банкнинг
вилоят филиалидан ажра-

тилган 2 миллиард 400 мил-
лион сўм кредит эвазига қад
роstdлади. Шунингдек, мажур
банк хузурида ташкил этил-
ган Нодавлат тиббиёт муас-
сасаларини ривожлантириш
жамғармасининг 155 минг

АҚШ долларлилик имтиёзли
сармояси ҳисобидан хориж-
дан замонавий тиббий жиҳоз-
лар олиб келиб ўрнатилди.

Ҳиндистоннинг "Life Care
company" клиникаси билан
ҳамкорликда фаолият бош-
лаган янги марказда амал-
га оширилаётган мураккаб
жарроҳлик амалиётларида
хиндистонлик малакали ши-
фокорлар иштироки ҳам таъ-
минланади.

Отабек АСЛОНОВ,
"Qishloq hayoti" мухбири.

Хоразм вилояти

Чолиш чирой очмоқда

Урганч туманининг Чолиш
шаҳарчасида иккита
фуқаролар йиғини мавжуд.
Бу ерда 1138 та хонадонда
6000 нафардан зиёд аҳоли
истиқомат қилади. Худудда
2 та умумтаълим мактаби,
5-сонли мактабгача таълим
муассасаси ва қишлоқ врачлик
пункти ишлаб турибди.

Вилоятда "Обод қишлоқ" дастури
доирасидаги ишлар айнаш шу ҳудуддан
бошланган. Чолишни ободонлаштириш,
қўламазорлаштириш, аҳолининг муам-
моларини ўрганиш бўйича ишчи гуруҳ ту-
зилиб, "йўл харитаси" ишлаб чиқилганига
кўп вақт бўлгани йўқ. Бироқ шу қисқа давр
мобайнида мавжуд 23 та кўча ва хонадон-
да жуда катта ишлар амалга оширилди.
Худуд ноқонуний қурилмалардан холи
этилиб, уйларнинг фасади кўзни қувната-
диган ҳолатга келтирилди, кўчалар кен-
гайитрилди. Ариқ ва зовурлар тозаланиб,
меваги ва манзарали дарахт кўчатлари
ўтказилди. 5-сон мактабгача таълим му-
ассасаси таъминланди.

Шу пайтга қадар шаҳарча аҳолисининг

30 фоизига тоза ичимлик сувидан баҳра-
манд бўлаётган бўлса, эндиликда бу му-
аммо бартараф этилмоқда. Шаҳарчининг
ички йўллари тош тўшалиб, асфальт
ётиқиш, йўл четларини қўламазорлашти-
риш ишлари жадал бажарилмоқда.

Аҳолининг қийнаб келаётган муаммо-
лардан бири табиий газ масаласи эди. Чо-
лиш 2013 йили энг узоқ ҳудуд сифатида
газ тармоғидан узиб қўйилган.

— Маҳалламиз ҳудудда 43 та хонадон
учун намунавий уй-жойлар қурилган эди,
— дейди Қомилжон Отаниёзов номидаги
маҳалла фуқаролар йиғини раиси Фарҳод
Жанабоев. — Ҳозирги кунда шу уйларда
газ йўлини боис атиги 11 та била истиқо-
мат қилмоқда.

Ишчи гуруҳ ушбу муаммони атрофчи-
ча ўрганиб, "йўл харитаси"га киритди ва
уни ҳал этиш чоралари қўрилмоқда.

Чолишдаги бунёдкорлик руҳи одам-
ларнинг кўнглига ҳам кўчиб, эзгу ишларга
даҳлдор бўлиш истаги ортиб бормоқда.
Зеро, бугун халқимиз юрт равнақи учун
барча биргаликда ҳаракат қилиши лозим-
лигини чуқур англаб етмоқда.

Болтабек МАҚТУРБОНОВ,
"Qishloq hayoti" мухбири.

Сирдарё вилояти

Гулистон шаҳрида
100 ўринли
хорижий тилларга
ихтисослаштирилган
нодавлат мактабгача
таълим муассасаси
фойдаланишга
топтирилди.

«Севинч»
барчани
севинтирди

Тадбиркор Барчиной
Усмонованинг ташаббуси би-
лан бунёд этилган ушбу му-
ассаса икки қаватли бўлиб,
23 хонадан иборат. Унда кичи-
кинтойлар учун барча қўлай-
ликлар яратилган. Бу ерда
тарбиячилар рус, инглиз ва
корейс тилларида машгу-
лотлар олиб бориб, бола-
жонларга хорижий тилларни
ўргатишади. Айни вақтда бо-
чада 16 нафар ходим фаолият
кўрсатаётди. Уларнинг 8 на-
фари педагог.

"Севинч" номи ушбу му-
ассасага бир қатор ҳимий
ташкilotлар бегарас ёрдам
кўрсатишди. Хусусан, Рес-
публика Бош прокуратураси
ширинтойлар учун мушқа
залини жиҳозлаб, юмшоқ
ўйинчоқлар совға қилди.
Ўзбекистон Республикаси
Мактабгача таълим, Адлия
ҳамда Мудфоза вазирликлари
болажонларга юмшоқ ва
қаттиқ ўйинчоқлар, давлат
рамзларини туғфа этишди.
Сирдарё вилояти прокурату-
раси эса хоналарни чиройли
пардалар билан жиҳозлаб
берди. Гулистон шаҳар хо-
кимлиги боғча ҳовлисини
ободонлаштиришга яқиндан
кўмак берди.

— Ота-оналарга қўлай-
ликлар яратиш мақсадида
шанба ва яшанба кунла-
ри ишлайдиган гуруҳларни
ҳам ташкил этдик, — дейди
боғча мудираси Барчиной
Усмонова. — Шунингдек, тун-
ги гуруҳлар фаолиятини ҳам
йўлга қўймоқчимиз. Муас-
сасамиз хорижий тилларни
чуқур ўргатишга ихтисослаш-
гани болаларнинг мактабга
ҳар томонлама тайёр бўлиб
боришини таъмин этади.

Вилоятда жорий йилнинг
ўзида ана шундай 10 та мак-
табгача таълим муассасаси
қуриш режалаштирилган.

Бозорбой БЕКМУРОДОВ,
"Qishloq hayoti" мухбири.

Жонқуяр муштарий мактуби

Тутзорлар қаровсиз, пиллани қандай боқамиз?

Мамлакатимизда кейинги пайтларда пилланичилик соҳасига алоҳида эътибор
қаратилаётгани соҳа вакиллари беҳад қувонтирмоқда. Негаки, охириги
пайтларда мазкур соҳада талай муаммолар юзга келганди. Етарли эътибор
берилмагани боис, қанчадан-қанча тутлар кесилиб кетди, тутзорлар уй-
жой қуриш учун аҳолига бериб юборилди. Натижада барг етишмаслиги
юзга келди. Фермерлар эса бир йўлни топиб, ярми ёлгон, ярми чин тарзда
белгиланган пилла режаларини бажаришга ҳаракат қила бошладди.

Чунки фермер қайси йўналишда
фаолият юритишидан қатъи назар, пил-
ла етиштириш бўйича шартнома тузиш-
га мажбур эди. Энди уйлаб кўраверинг!
Пилла боқишда тут бўлмаса, нима қи-
лиш керак? Фермер ипак қорхонасида-
гилар билан келишишга мажбур бўлар-
ди-да.

Мен ипак қўрти боқишга қизиқман.
Шунинг учун тут экишга ҳаракат қиламан.
2008 йили фермер хўжалигимиз ҳуду-
дидаги барча ариқ бўйларига тут эдик.
Аммо еримиз 2011 йили бошқа фермер
хўжалигига ўтказилди. Эккан тутларим
қаровсиз бўлиб, ёввойилашиб кетди.

Биз фаолият юритадиган ҳудудда 14
гектарлик тутзор бор. Шу пайтгача ҳеч
ким тутзорга эътибор бермади. Ушбу
майдонда озгина тут дарахтлари қолган.

Ундан фойдаланамиз, десак барглари-
га чорва молларини боқиб юрган болалар-
ни кўрамыз. Мен бир неча бор маҳалла
раисига тутзорга эътибор берайлик,
қаровсиз қолдирмайлик, дея мурожаат
қилдим. Лекин мурожаатим безътибор
қолди. Раис жон қоймади. 2013 йили
туман ҳокимига, у ердан натижа чиқа-
ган, прокуратурага ариза ёздим. Про-
курор қақириб, очикчасига "Опа, нима
қиласиз, оғримаган бошни оғритиб?",
деди. Шундан сўнг "бу битмайдиган иш
экан-да", дея менинг ҳам ҳафсалам пир
бўлди. Ҳозир ҳам фермер хўжалиги-
миз ерларидаги ариқлар атрофига тут
кўчати экман. Лекин икки тарафимда
ҳам қорвачилик йўналишида фермер
хўжалиги бўлганлиги учун қишда кўчати-
ларим пайҳон қилиниб, қуриб қоляпти.

Мутахассис шарҳи

Мамлакатимизда давлат ўрмон фонди ерларининг умумий майдони 11,44 миллион
гектардан зиёднн ёки республика умумий ер майдонининг 25,2 фоизини ташкил этади.
Юртимиз ҳудудда 4600 дан ортиқ ўсимлик тури мавжуд бўлиб, 3000 дан кўпроги табиий
ҳолда ўсувчи ўсимликлар ҳисобланади. Ушбу ўсимликларнинг 324 тури, 16000 турдан
ортиқни ташкил этувчи ҳайвонот дунёси объектларининг 184 тури Ўзбекистон Республикаси
"Қизил китоб"га киритилган. Эътиборлиси, мазкур китобга киритилган ҳайвонот ва
ўсимлик дунёсининг 95 фоизи давлат ўрмон фонди ерлари ҳудудига тўғри келади.

2017 йилнинг май ойида Пре-
зидентимизнинг "Ўзбекистон
Республикаси Ўрмон хўжалиги
давлат қўмитасини ташкил этиш
тўғрисида"ги фармони ва "Ўзе-
бекистон Республикаси Ўрмон хўжа-
лиги давлат қўмитаси фаолиятини
ташкил этиш тўғрисида"ги қарори
қабул қилиниши ўрмон ресурслар-
идан тўла-тўқис ва оқилона фой-
даланишни таъминлаш, ўрмон хў-
жалиги бошқарув тизимини янада
такомиллаштириш, ўрмон фонди
ерларидан фойдаланиш самара-
дорлигини ошириш, соҳага илғор
илмий-техника ютуқлари ҳамда
хорижий инвестицияларни яна-
да фаол жалб этиш, экологик ту-
ризмин ривожлантиришда муҳим
омил бўлди.

Юқоридаги ҳужжатлар асосида
янги таҳрирдаги Ўзбекистон Респу-
бликасининг "Ўрмон тўғрисида"ги қо-
нуни ишлаб чиқилди ва давлатимиз
раҳбари томонидан 2018 йилнинг
16 апрель кўни имзоланди.

Ўрмон хўжалиги давлат қўми-
тасининг асосий вазифалари ва
фаолияти йўналишлари белгилаб
берилган мазкур қонун лоийҳаси-
ни ишлаб чиқишда қатор хорижий
давлатлар тажрибаси ўрганилди,
қўллаб ҳалқаро ҳуқуқий ҳужжатлар
нормалари, илғор қонунчилик ама-
лиётлари ҳисобга олинди.

Соҳага оид термин ва атама-
ларнинг бир хилда қўлланилиши-
ни таъминлаш, турлича талқин
этилишини истисно этиш мақса-
дида қонуннинг 4-моддаси билан
"ўрмон", "ўрмонни кўпайтириш",
"ўрмонни муҳофаза қилиш", "ўр-
монга оид муносабатлар" каби
асосий тушунчаларга таъриф бе-
рилди. Давлат ўрмон фонди, ўр-
мон фонди ерлари, давлат ўрмон
фонди участкаларининг ҳуқуқий
мақоми аниқлаштирилди, баъзи
нормаларга таҳририй ўзгариш

«Қизил китоб» ўрмон сарҳадларидан бойимасин

Янги таҳрирдаги ҳуқуқий асос унинг самарали муҳофазасини таъминлайди

ва қўшимчалар киритилди. Таал-
луқий қўмита ва идораларнинг
ўрмонларни муҳофаза қилиш,
кўпайтириш, тақририй кўпайти-
риш, қайта тиклаш, уларнинг маҳ-
сулдорлигини ошириш ва улардан
фойдаланиш соҳасидаги ваколат-
лари аниқлаштирилди. Шунингдек,
фуқаролар ўзини ўзи бошқариш
органлари, нодавлат ношжорат
ташкilotларининг ҳамда фуқа-
раларнинг ўрмонга оид муноса-
батлари таъминлашда иштирок
этишини белгилловчи моддалар ки-
ритилди.

Хусусан, қонуннинг "Ўрмонлар-
ни муҳофаза қилиши ва химоя
қилишни ташкил этиш" деб ном-
ланган 3-бобида ўрмонни муҳофа-
за қилиш ва ўрмон тузиш тадбир-
ларини ўтказиш йўллари, ўрмон
мониторингини амалга ошириш,
ўрмонларнинг давлат ҳисобини ва
давлат ўрмон кадастрини юритиш
тартиби, шунингдек, ўрмончилик
бўйича давлат, идоравий, ишлаб
чиқариш ҳамда жамоатчилик назо-
ратини амалга оширувчи органлар
белгиланди.

Қўнунга кўра, ўрмонларни
ёғинлар, зараркунандалар, ка-
салликлар ва бошқа салбий таъ-
сирлардан химоя қилиш ўрмон-
дан фойдаланувчилар зиммасига
юклатилиб, улар ёғин хавфсизли-
ги қондаларига риоя этиши, ёғин
чиққанда уни ўчириш чораларини
қўриш, ўрмон зараркунандалари,
касалликларни ўққларини, санаят
ва маиший чиқиндиларнинг ҳамда
бошқа салбий омилларнинг таъ-

сир доиралари ривожланишини
ҳисобга олиши ва прогноз қилиши
лозим.

Қонуннинг 4-боби, 28, 29 ва
30-моддаларида ўрмонларни
кўпайтириш тадбирлари ўрмондан
фойдаланувчилар томонидан ҳу-
дудларнинг сардорлигини оши-
риш, ўрмонларнинг тур таркибини
яхшилаш, камёб навли дарахтлар-
ни кўпайтириш мақсус дастурлар
асосида амалга оширилиши белги-
ланиб, ўрмонларни қайта тиклаш-
га алоҳида талаблар қўйилган.

Қонуннинг 5-бобида баён эти-
лишича, давлат ўрмон фонди
участкалари юридик ва жисмоний
шахсларга фойдаланишга берили-
ши ҳамда ўрмондан фойдаланиш
умумий ёки мақсус бўлиши мумкин.

Ўрмондан умумий фойдала-
ниш, 36-моддага биноан жисмоний
шахслар томонидан ёввойи ҳолда
ўсувчи ўсимликларнинг доривор ва
техник хом ашёсини ҳамда ёввойи
ҳолда ўсувчи ўсимликларни озиқ-
овқат мақсадлари учун йиғиш ва
тайёрлаш бўйича бепул, ўз эҳти-
ёжлари учун белгиланган ҳажм-
ларда амалга оширилади.

Ўрмондан мақсус фойдаланиш
учун ҳақ тўланади. Тўловлар мик-
дори ва уларни ундириш тартиби
Ўзбекистон Республикаси Вазир-
лар Маҳкамаси томонидан белги-
ланади.

Ўрмон фонди ерлари ўзлари-
га доимий эгалик қилишга бериб
қўйилган ўрмон хўжалиги ташки-
лотлари ўрмондан доимий фой-
даланувчилар, ўрмондан қисқа

муддатли ёки узоқ муддатли фой-
даланиш ҳуқуқини берувчи теги-
шли ҳужжатлар асосида давлат
ўрмон фонди участкаларидан
фойдаланишни амалга оширув-
чи юридик ва жисмоний шахслар
эса ўрмондан вақтинча фойдала-
нувчилар ҳисобланади. Ўрмондан

вақтинча фойдаланиш қисқа му-
ддатли — уч йилгача ва узоқ му-
ддатли — ўн йилгача бўлиши мумкин.

Ўрмондан мақсус фойдала-
ниш ҳуқуқи юридик ва жисмоний
шахсларга давлат ўрмон хўжалиги
органлари томонидан берилади.
Ўрмондан мақсус фойдаланиш-
ни амалга оширишга рухсатнома,
ўрмон кесиш чиптаси бўйича йўл
қўйилади. Қонуннинг фуқаролар
ўрмонларда бўлиши белгила-
нган 47-моддасида назарда ту-
тилган ҳолларда, яъни уларнинг
ўсимлик дунёси объектларидан
умумий фойдаланиш тартибидан
ўрмонларда бўлиши, ёввойи ҳолда
ўсувчи доривор ва озиқ-овқатбўл
ўсимликлар, мевалар ва қўзиқо-
рилларни қонун ҳужжатларида
белгиланган шартлар асосида ўз
эҳтиёжлари учун йиғишга рухсатно-
ма талаб этилмайди. Шу билан
биргаликда, ушбу моддага кўра,
фуқаролар томонидан ўрмонларда
Ўзбекистон Республикаси "Қизил
китоб"га киритилган, ёввойи ҳол-
да ўсувчи ўсимликларни, шунин-
гдек захарли, таркибида гиёҳван-
длик моддалари мавжуд бўлган
ўсимликларни йиғиш тақиқланади.

Шунингдек, янги таҳрирда да-
рхазтор ва бутазорларни кесиш,
пичан ўриш, чорва молларини ўт-
латиш, ўрмондан илмий тадқиқот,
маданий-маърифий, тарбиявий,
соғломлаштириш, эстетик мақ-
садларда фойдаланишга доир
нормалар такомиллаштирилди.
Жумладан, бино ва иншоотларни,
коммуникацияларни қуриш чоғида

давлат ўрмон фонди участкала-
ридаги дарахтзорлар ва бутазор-
ларни ишлаб чиқариш — техник
заруратдан келиб чиқмаган ҳолда
кесиш, шунингдек, давлат ҳамда
мажмуа (ландшафт) буюртма
қўриқлари ўрмонларини, та-
бият боғлари, давлат биосфера

резерватлари қўриқхонасига ай-
лантирилган зоналардаги ўрмон-
ларни кесиш тақиқланади.

Ўрмонни парвариш қилиш,
саноат ҳамда аҳоли эҳтиёжлари
учун, плантацияларда, шунинг-
дек, давлат ўрмон фонди участ-
каларида мақсадли фойдаланиш
учун етиштирилаётган тез ўсувчи
дарахт ва буталарни кесиш Ўзе-
бекистон Республикаси Ўрмон хўжа-
лиги давлат қўмитаси белгиланган
тартибда ўрмон хўжалиги ташки-
лотлари томонидан амалга оши-
рилади.

Қонун билан давлат ўрмон
фонди ерларида пичан ўриш ва
чорва молларини ўтлатиш қоида-
ларига ҳам ўзгариш ва қўшимча-
лар киритилди. Унга кўра, бундан
буён давлат ўрмон фонди участ-
каларида юридик ва жисмоний
шахслар томонидан пичан ўришга
шу мақсадлар учун мақсус мўл-
жалланган майдонларда, давлат
ўрмон хўжалиги органлари томо-
нидан бериладиган рухсатнома
асосида йўл қўйилади.

Белгиланган мақсади ва бажа-
радиган вазифаларига мувофиқ
ўрмонлар қўриқлиниш тоифалари
жумласига киритилган дарёлар,
қўллар, сув омборлари ва бошқа
сув объектлари соҳиллари бўй-
лаб ўтган тақиқланган минтақа-
ларида, эрозиядан сақлалдиган
ўрмонларда, сув таъминоти ман-
баларини санитария жиҳатидан
муҳофаза қилиш зоналаридаги
ўрмонларда, алоҳида қимматга эга
бўлган ўрмонларда, ёнғоқчилик

зоналаридаги ўрмонларда, давлат
қўриқхоналарининг ўрмонларида,
шунингдек, белгиланган режимга
мувофиқ табиат боғларининг, бу-
юртма қўриқхоналарининг, курорт
табиий ҳудудларининг, давлат био-
сфера резерватларининг, давлатпа-
раро муҳофаза этиладиган табиий
ҳудудларининг ўрмонларида чорва
мол

Сурхондарё вилояти

Инновацион пиллаҳоналар

БИР ЙИЛДА УЧ МАРТА ҲОСИЛ ЕТИШТИРИШ ИМКОНИНИ БЕРАДИ

Ангор туманидаги **“Huashen Silkworm Pro”** кўшма корхонаси, асосан, ипак қурти уругини етиштиришга ихтисослашган бўлиб, бу ерда 120 нафар доимий, 400 нафар мавсумий ишчи меҳнат қилади. Корхонада жорий йил 330 минг қути, 2021 йилга бориб 500 минг ва 2023 йилда эса 750 минг қути ипак қурти уруги ишлаб чиқарилади. Бу вилоятга четдан импорт ўрнида кириб келаётган уругга ҳолат қолмайди, демакдир. Шу кунга қадар воҳа пиллачиларига мазкур корхона ишчилари томонидан 11 минг қути сифатли уруг тайёрлаб етказилди. Шунинг ҳисобига вилоят маҳаллий бюджетининг 500 минг АҚШ долларига тенг миқдоридagi маблағи тежалди.

Қувонарлиси шундаки, бу йилги мавсумдан бошлаб пиллачилик звенолари илгари-гидек бир ой мобайнида пилла боқмайди. Ҳудудда 51 та замонавий қуртхона барпо этилган бўлиб, уларда бир ёшдан ўч ёшгача 250 қути ва тўрт-беш ёшларда 30-40 қути ипак қурти парваришланади. Ҳар бир инновацион пиллаҳонада доимий 10 нафар, мавсумий 70 нафаргача ишчи меҳнат қилади. Улар қуртни ўч ёшгача зооветеринария талаблари асосида боқиб, сўнгра соғлом ипак қуртини сийраклаштириш мақсадида 30 қутисини шу жойда боқишни давом эттиради. Қолган 220 қутисини оилавий звеноларга қўчиради. Демак, оилавий звенолар нари борса 15 кун ипак қурти боқиш билан банд бўлади.

– Бу йил пиллачиларимиз тут плантацияларидан барг келтиришдан овоз бўлишди, – дейди вилоят “Агропилла” МЧЖ раҳбари Шодибек Чори-

ев. – Чунки, инновацион пиллаҳоналарга “Лабо” русумли автомашина бириктирилган ва мавсумий ишчилар ҳам қабул қилинган. Улар тутзордан баргни махсус аппаратда юлма ҳолда тайёрлаб, қуртхоналарга етказишади. Пиллачиларга етиштириладиган ҳосилнинг 50 фоиз пули бунас сифатида берилган.

Вилоятда агроном мутахассислар назорати остида 2 минг 731 гектар майдондаги тутзор ҳамда 2 миллион 848 минг туп баланд танали тут парвариши намунали ташкил қилинди. Ўтган вақт мобайнида маҳаллий иқлимга мослашган 700 минг туп ва Хитойдан келтирилган 1 миллион туп тут ниҳоллари ҳисобига инновацион усулда 350 гектар тут плантациялари барпо этилди. Тез етилувчи бу туплар барги ҳисобига воҳада бир йилда уч мартагача ипак қурти боқилди. Биринчи боқишда 1 минг 400 тонна ҳосил олиниши

ёки сайёҳ, аввало, пилладан ипак толаси қандай олиниши, шунингдек, мўжаз музей ҳамда гиламчилик цехи фаолияти билан яқиндан танишиши мумкин. Биринчи цехда ҳунармандлар томонидан бир-бирдан гўзал, бежирим ипак гиламлар ва матолар тўқилади. Кейинги цехда эса ушбу ипак матолардан тиклаётган кийим-кечаклар ва кўплаб маҳсулотларнинг тайёрланиш жараёнига ғувоҳ бўлади. Бу ерга келган сайёҳлар тайёр маҳсулотлар дўконидagi кўзни қамаштирувчи либослар ва ипак маҳсулотларини шу ернинг ўзига харид қилишлари ҳам мумкин. Бундан ташқари, танланган матолардан тикувчилик цехида ўзлари истаган бичимдаги кийимни тиктиришлари ҳам мумкин. Фабрикада 250 нафар киши доимий иш ўрнига эга. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар экспортга ҳам йўналтирилади. Бу корхона илгари истеъмолчиларга ярим тайёр ипак тала етказиб берган бўлса, қайта реконструкция ва модернизация қилинганидан сўнг 4 хил турдаги маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Шундан 3 таси тўлиқ экспортбон маҳсулотдир.

Ҳа, бу мавсум вилоят пиллачилигида ўзига хос янгилик қилинган. Сариосиё тумани меҳнаткашлари ҳам 23 йиллик танаффусдан сўнг яна ипак қурти парваришлайдиган бўлишди. Туман аҳолиси азалдан ипак қуртидан юқори ҳосил олиб келишган. Қўшни мамлакатдаги алюминий заводи таъсири сабабли улар бу соҳада фаолият олиб боришни тўхтатган эдилар. Аммо тумандаги айрим фермер хўжалиги далаларида баланд танали тутзорлар сақлаб қолingan. Ҳатто, ўтган йили Ўзун ва Денов туманлари пиллачилари Сариосиёдан келтирилган тут барги билан пилла боқиб, юқори ҳосил олишган. Мутахассислар ана шуларни инновация олиб, Сариосиёда ҳам ипак қурти боқиш мумкин, деган хулосага келишди. Шундай қилиб, туман пиллачилари бу мавсумда 500 қути ипак қурти боқмоқда. Айни вақтда туманинг Янги ҳаёт маҳалласида 2 та замонавий инновацион пиллаҳона қурилмоқда. Тутзор барпо этилмоқда.

Шундай қилиб, бу йил воҳа пиллачилари уч марта ҳосил олиш учун ҳозирлик қилишмоқда. Биринчи мавсумда қумуш тала етиштириш учун 6 мингдан ортиқ фермер хўжалиги ва оилавий звенолар билан шартнома тузилди. Ташкил қилинган 250 та инкубацияда 25,9 минг қути ипак қурти уруги жонлангандир. Ҳозир барча пиллаҳоналарда ипак қурти зооветеринария талаблари асосида парваришланмоқда.

Пиллачилик

Дилфуза ЖУРАЕВА, “Qishloq hayoti” мухбири.

Фаргона вилояти

“Фаргона сув қурилиш инвест” давлат унитар корхонаси жамоаси асосий буюртмачи сифатида марказлаштирилган ва бошқа манбалар ҳисобига қурилаётган объектларнинг техник кузатувини таъминлаш, ирригация объектларини қуриш, реконструкция қилиш, туманларо ва хўжалиқларо коллекторлар ҳамда бошқа мелиорация объектларини таъмирлаш-тиклаш ишларини амалга ошириб келмоқда.

Ҳаёт дастурининшо этиб...

Ўтган йилларда вилоятда ушбу жамоанинг бевосита фаолияти билан улкан бунёдкорлик ишлари бажарилди. Охири беш йил давомида 33 та йирик ирригация ва мелиорация объектларида тўла таъмирлаш-тиклаш, реконструкция, янгидан қуриш ишлари муваффақиятли якунланди.

Фаргона шаҳридаги “Марғилонсой” каналини реконструкция қилиш, йўлакчалар қуриш, кўкаламзорлаштириш, Сўх дарёси сувининг “Сўх” сув омбори тўғони орқали ўтказилишини таъминлаш, Данғара туманидаги “Наймансой” каналини реконструкция қилиш, Ёзёвон туманидаги Фаргона тармоғи каналига тўйинтирувчи канал қуриш, Кува туманидаги “Кува-1”, “Шарқий Арсиф”, Бағдод туманидаги “Бағдод” насос станцияларини реконструкция қилиш каби ишлар шулар жумласидандир. Қолаверса, ушбу даврда Учкўприк туманидаги “Сарикўрган ташлама” канали қирғоқларида сеп тошқини сувларидан ҳимоя зонаси барпо этилиб, Сўх туманидаги қатор қишлоқларни сув билан таъминловчи “Ўнг қирғоқ” каналини қуриш ишлари сифатли тарзда амалга оширилди.

Ушбу кенг кўламли ишларни молиялаштириш, назорат қилиш, албатта, корхона жамоаси зиммасига катта масъулият юқлайди.

– Бизнинг фаолиятимизда хатога йўл қўйиб бўлмайди, – дейди “Фаргона сув қурилиш

инвест” давлат унитар корхонаси раҳбари Хондамир Деҳқонов. – Юқори малака ва кўникмага эга муҳандис-техник ходимларимиздан ҳар доим тўғри ва ҳалол ишлаш, пировардида бажарилаётган ишлар самарадорлигига эришиш қатъий талаб этилади.

Жамоада бош муҳандиснинг алоҳида ўрни бор, албатта. Бу вазифани катта тажрибага эга муҳандис-гидротехник Илҳомжон Исомидинов муваффақиятли уддалаб келмоқда.

Фаол тадбиркорлик, инновацион ғоялар ва технологияларни қўллаб-қувватлаш йилида жамоа янада шижоат билан ишлашни ўз олдига асосий мақсад қилиб қўйган.

– Тизимда меҳнат қилаётганлар ичида фидойи, ўз соҳасининг билимдонлари кўпчиликини ташкил қилади, – дейди “Сирдарё-Сўх” ирригация тизимлари ҳавза бошқармаси бошлиги, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган ирригатор Аъзамжон Раҳматиллаев. – Улар муҳандис-техник бўладими, механик, эксковаторчи, бульдозерчи ёки мироб бўладими, барчасининг мақсади зиммаларидаги вазифани ўз вақтида, сифатли бажаришга қаратилган. “Фаргона сув қурилиш инвест” давлат унитар корхонаси жамоаси ана шундай фидойи, жонкуяр соҳа вакиллари ўзида жамлаган жамоалардан.

Ҳамиджон БУРҲОНОВ, “Qishloq hayoti” мухбири.

Сирдарё вилояти

Асаларичилик

Сирдарё асали экспортга чиқади

Президентимизнинг 2017 йил 16 октябрдаги асаларичиликни ривожлантириш тўғрисидаги қарори доирасида Сирдарё вилотида ҳам кенг кўламли ишлар олиб борилмоқда.

Айни пайтда вилоятда 320 та асаларичилик хўжалиги фаолият кўрсатаётир. Жорий йилнинг ўзига 1600 та фермер хўжалигида 5 тадан 30 тагача асалари уясини ташкил этиш чоралари қўрилди. Уларга вилоятдаги учта наслчилик хўжалиги асалари уяси етказиб бермоқда.

Вилоят асаларичилик уюшмаси раиси, “Нихол свехи савдо сервис” хусусий корхонаси раҳбари Беход Олимовнинг ташаббуси билан Сирдарёда етиштирилган асални қадоклаб, экспортга чиқариш

мақсадида Мирзаобод тумани ва Гулистон шаҳрида Хитой ва Украинадан келтирилган ускуналар ўрнатилмоқда. “Агробанк” ва “Алоқабанк” кредитлари ҳисобига олиб келинаётган ушбу ускуналар 30 граммдан 1 килограммгача бўлган асални идишларга қадоклаш имконини беради. Энг муҳими, бу ерда 20 та янги иш ўрни яратилди.

Беход Олимов асаларининг “Карпат”, “Карменка”, “Ўрта Осё” сотларини қўлайтиришга ҳаракат қилаётир. У бошлиқ жамоа ўтган йили 4

тоннадан ошиб асал олиб, аҳоли дасурхонига тортиқ этди. Бу йил эса асалари оилалари сони 800 тадан ошди. Вилоятдаги фермерларга асалари қутиларини тўлиқ ушбу жамоа етказиб бермоқда.

– Асаларини боқиш кишидан жуда катта меҳнат талаб этмайди, – дейди Беход Олимов. – Фақат асалари уяларини вақти-вақти билан назорат қилиб туриш, она ариларни тўйинтирилган озۇқа билан озиқлантиришга масъулият билан ёндашиш керак. Илми асалари 21 кунда туҳмуддан чиқиб, бир ҳафтада вояга етади, 12 кунда учади. Энг қўлай жиҳати, асалари боқишни хоҳлаган киши битта асалари уясини яшк ва анжомлар билан ўртача 800 минг сўмга харид қилиши ва мустақил фаолият бошлаши мумкин. Вилоятда кенг пахта ва беда майдонлари, ўт-ўланларнинг кўплиги, асаларичиликни жадал ривожлантиришга қўлай муҳит яратди. Гулистон шаҳри ва Мирзаобод туманларида асални қадоклаш цехларининг барпо этилаётганлиги Сирдарё асалини дунё бозорига чиқариш имконини беради.

Бозорбой БЕКМУРОДОВ, “Qishloq hayoti” мухбири.

Қашқадарё вилояти

Жамоатчи

экологлар анжумани

Мамлакатимиз раҳбарининг ташаббуси билан ўтган йилдан эътиборан юртимиздаги 593 йирик саноат ишлаб чиқариш корхоналарида Экоҳаракатнинг жамоатчилик вакиллари фаолиятини йўлга қўйиш белгиланган эди.

Қарши шаҳридаги “Ҳисорнефтьгаз” кўшма корхонасида йирик саноат корхоналаридаги экоҳаракат вакиллари учун ўқув-семинар бўлиб ўтди.

Унда соҳага доир қонунлар ижросини таъминлаш, экологик муаммоларнинг ўз вақтида ечимини топиш, экологик таълим ва тарбия жараёнига қўмаклашиш, лойи-

ҳаларни амалга ошириш, мутахассислар малакасини ошириш борасидаги вазифалар муҳокама этилди.

Ўқув-семинарда жамоатчилик назоратини амалга оширишда фуқаролик жамияти институтлари фаолиятини янада ошириш, жамоатчилик экологик назоратини амалга ошириш самарадорлигини кучайтириш бўйича тактифлар ишлаб чиқилди.

Хусан ТЕММЕРОВ, “Qishloq hayoti” мухбири.

Бухоро вилояти

Бухорода Ўзбекистон экологик ҳаракати ва экоҳаракатнинг ҳудудий бошқармаси билан ҳамкорликда йирик ишлаб чиқариш корхоналаридаги экоҳаракат вакиллари учун ўқув-семинар ташкил этилди.

Тадбирда мамлакатимизнинг барқарор ривожланишида, аҳолининг маънавий бой ва жисмонан соғлом ҳаёт кечиришида мавжуд экотизимни барқарор сақлаш, атроф-муҳит мусоффолигини таъмин-

лаш, табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш ва уларни қайта тиклаш, экологик муаммоларни ҳал этишда давлат органлари ва жамоат ташкилотлари ўрасидаги ижтимоий шеркчиликни янада кучайтириш зарурлиги алоҳида таъкидланди.

Экоҳаракат жамоатчилиги вакиллари соҳанинг ҳуқуқий асосларини ўрганишди. Тупланган тажрибалар ва белгиланган вазифалар хусусида фикр алмашишди.

Хамроз АЛИ, “Qishloq hayoti” мухбири.

Зовур суви ва чўкмалардан фойдаланса бўладими?

Сув танқис бўлган шароитда қишлоқ хўжалик экинларини коллектор-дренаж тармоқларидан олинадиган суяқ қоршима билан сугориш ҳисобига экинларнинг сувга ҳамда органик ва минерал ўғитларга бўлган талабини қондириш мумкин.

Тарихга назар ташлайдиган бўлсак, балчиқ ёки сапропель қадимдан тиббиётда ва қишлоқ хўжалигида фойдаланиб келинган. Қадимда мисрликлар Нил дарёси остидаги лойқадан ерларни ўғитлашда фойдаланган бўлса, ҳозир Россия ва бошқа қатор давлатларда қўлларда шаклланган балчиқдан ағар соҳада фойдаланиш йўлга қўйилган. Шу нукта назардан қараганда, бугунги кунда республикамизда ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш мақсадида бунёд этилган ва кенг тарқалган коллектор-зовурлар остидаги балчиқнинг фойдаланиш хусусиятларини ўрганиш ва ундан амалиётда фойдаланишни илмий

асосда йўлга қўйиш долзарб масалалардан саналади.

Коллектор-зовурлар остида шаклланган балчиқ уч ерда яшовчи микроорганизмлардан тортиб юксак даражада тузилган ўсимлик ва ҳайвонот дунёсига ҳам бўлган барча организмларнинг ҳаёт фаолияти маҳсули бўлиб, таркибида органик моддаларни сақлайди. Биз одатда фойдаланишга яроқсиз деб ҳисоблайдиган сув таркибида ўсимликлар учун зарур бўлган минерал моддалар учрайди.

Ўза ва кузги бўғдойни сугориш ҳамда ўғитлаш усуллари ва муддатларига мувофиқ равишда коллектор-дренаж тизимидаги

чўкма ҳолидаги балчиқ ва сув аралашмасидан сув танқис бўлган шароитда фойдаланиш мумкин. Мазкур қоршимини қўллаш сони ва миқдорини қишлоқнинг кимёвий таркиби, ўсимликнинг вегетация даври, тупроқнинг ҳолати ва иқлим омилларига боғлиқ ҳолда ўзгариши мумкин.

Суяқ қоршима ўз таркибида сув, органик ва минерал компонентларни сақлаганлиги учун бир вақтнинг ўзига ўсимликнинг сувга, минерал ҳамда органик моддаларга бўлган талабини қондиради. Шу сабабли, мазкур усулни қўллаш вақтида ва қўлланганидан кейин тупроққа минерал ва органик ўғитлар солишга эҳтиёж қолмайди.

Олиб борилган дастлабки кузатувлар ва таҳлиллар шундан далолат берадики, балчиқ ва сув аралашмаси қўлланилган дала-ларда ҳосилдорлик нисбатан

юқори бўлади. Ҳосилдорлиқнинг юқорилигига сабаб, биринчидан, экинни коллектор-дренаж тизими билан олинган аралашма билан ўз вақтида сугориш орқали ҳосил шохлари ва гулларнинг сақлаб қоллиниши бўлса, иккинчидан, қоршима таркибидаги минерал ва органик моддалар гўзанинг мазкур ўғитларга бўлган талабини қондиришидир.

Ўза ва кузги бўғдойни коллектор-дренаж тармоғидан олинган суяқ қоршима билан сугориш сув танқис бўлган шароитда кўп меҳнат эвазига етиштирилган қўчатларни сақлаб қолиш билан бирга, хўжалиқнинг минерал ва органик моддаларга бўлган талабини қамайтириш орқали иқтисодий аҳолини янада яхшилади. Бундан ташқари, етиштирилаётган ҳосил таннархини пасайтириш, озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш ва экологик тоза маҳ-

сулот етиштириш ҳамда сугрма деҳқончилик юритиладиган ер майдонларининг қишлоқ хўжалиги муомаласидан чиқишининг олдини олиш имконини беради.

Келгусида мазкур йўналишдаги илмий тадқиқотларни янада ривожлантириш орқали коллектор-дренаж суви ва балчиқ аралашмасидан бошқа экинларни ҳам сугориш ва ўғитлашда қўллаш, айниқса, тақор экинлар етиштиришда айрим хўжалиқларда кузатиладиган сув танқислигининг олдини олишда муҳим аҳамият касб этади. Шу билан бир қаторда, коллектор-зовур сувлари ва балчиқнинг минерал ва органик таркибининг чуқур ўрганиш, унинг ўсимликка таъсир этиш механизмларини аниқлаш, иқтисодий самарадорлигини баҳолаш муҳим вазифалардан биридир.

Фахриддин ХОЛБОВЕВ, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси депутаты, Экоҳаракат депутатлари гуруҳи аъзоси.

Қорақалпоғистон Республикаси

Президентимизнинг 2017 йил 1 майдаги “Балиқчилик тармоғини бошқариш тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори асосида Оролбўйида ҳам муайян ишлар амалга оширилмоқда.

Хитой ва Вьетнам балиқчилари Оролбўйига келади

“Қорақалпоқбаликсаноат” масъулияти чекланган жамияти раҳбари Аббат Бекниязовнинг таъкидлашича, бугунги кунда балиқ чавокларини етиштириш учун 16 гектарлик репродуктив сув ҳавзалари янгидан ташкил этилиб, қувавта 50 миллион донга балиқ личинкаларини ишлаб чиқаришга мўлжалланган инкубация цехини қуриш ишлари олиб борилмоқда. Бундан ташқари, жорий йилда йирик балиқчилик хўжалиқлари томонидан балиқчиликни ривожлантириш мақсадида бир қатор ишлар амалга оширилмоқда. Жумладан, “Хўжайилгўштдавр” агрофирмаси томонидан Хўжайили туманида 300 тонна қувавта эга ёпиқ сув айланма тизимини қуриш, Тахиятош туманида 100 донга қафас мосламаси ўрнатилиш ва экотуризмни ташкил этиш сингари ишлар жадал олиб борилмоқда.

“Нукус агро фаш” МЧЖ томонидан ҳам Нукус туманида ёпиқ сув айланма тизимини қуриш, балиқни қайта ишлаб чиқарувчи ускуналарни ўрнатиш режалаштирилган. “Супер балиқлари” фермер хўжалиги томонидан яқин кунларда 120 миллион донга чавок етиштириш қувавтига эга инкубация цехини ишга тушириш, 300 гектар майдонда репродуктор қўл барпо этиш, балиқ омикта емини ишлаб чиқаришга мўлжалланган ускунани ишга тушириш назарда тутилмоқда. Бундан ташқари, “Мўйноқ аква саноат” давлат унитар корхонаси томонидан 35 миллион донга балиқ чавоғи ишлаб чиқаришга мўлжалланган инкубация цехи, соатига 350 килограмм балиқ емини ишлаб чиқарувчи ускуна, 50 тонналик музлаткич, балиқ чавоклари кўпайтириш ва сақлаш, ов турлари ишлаб чиқариш ҳамда сув ҳавзаларини тозалаш хизматини ташкил этиш бўйича

тегишли ишлар олиб борилмоқда.

Тасдиқланган “йўл харитаси”га мувофиқ, Оролбўйида фаолият юритаётган соҳа раҳбарлари, бир қатор туман ҳокимлари, ташкилот ва фермер хўжалиқлари вакилларида иборат делегация ўтган йилнинг ноябрь-декабрь ойларида Хитой, жорий йилнинг март-апрель ойларида Вьетнам мамлакатига бўлиб қайтди. Сафар давомида Оролбўйида балиқчиликни ривожлантириш, илгор тажрибаларни жорий қилиш борасида келишувларга эришилди. Ушбу ҳамкорлик доирасида май ойида Хитой Халқ Республикасининг “Тиаңдин Ян Сян” масъулияти чекланган жамияти ҳамда Хейлундзианск балиқчилик илмий-тадқиқот институтининг бир гуруҳ мутахассисларининг Оролбўйига келиши қутулмоқда. Мазкур тадбир “Қорақалпоқбаликсаноат” ҳамда “Тиаңдин Ян Сян” масъулияти чекланган жамиятлари ўртасидаги балиқчилик соҳасини янада ривожлантириш, янги балиқ турларини кўпайтириш бўйича имзоланган, уч йилга мўлжалланган меморандум доирасида ўтказилади. Хитойлик мутахассислар Нукус шаҳрида ва Тўртқўл туманида балиқчиликка ихтисослашган корхоналар, фермер хўжалиқлари вакилларига ўз тажрибаларини кўрсатишади.

Вьетнам мамлакатини ҳамкорлик доирасида эса икки та заводни ишга тушириш назарда тутилмоқда. Ушбу мамлакатта ташриф доирасида имзоланган меморандум ҳамда инвесторлар билан эришилган келишувларга мувофиқ, яқин кунларда вьетнамлик мутахассислар ҳам Оролбўйида илгор технологияларини жорий этишни бошлайдилар.

Давуд АБИДУЛЛАЕВ, “Qishloq hayoti” мухбири.

Жиззах вилояти

Бундан бир ойларча муқаддам, Ўзбекистон Республикаси маънавият ва маърифат маркази, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси, Республика хотин-қизлар кўмитаси, Республика олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳамда бошқа мутасадди ташкилотлар ҳамкорлигида ўтказилаётган маънавий-маърифий тарғибот тадбирларида жалб этилган таниқли актёр, санъаткор ва ёзувчи-шоирлардан иборат гуруҳ таркибиде Жиззах вилоятининг Бахмал, Шароф Рашидов номли Мирзачўл, Зарбдор, Зомин туманлари қишлоқларида, жумладан, Дўстлик туманидаги Манас қишлоғида ҳам бўлган.

60 йиллар аввал барпо бўлган ва аҳолиси асосан деҳқончилик билан шуғулланувчи қишлоқ, унинг чанг кўчалари, пахсали ва лойсувоқли турар жой бинолари ҳам ҳамон кўз ўнгимизда. Ичимлик суви, электр энергияси, иссиқлик таъминоти, маданий-маиший хизмат кўрсатиш объектилар замон талабига асло жавоб бермай қолган эди. Шундай шароитда Президентимиз Шавкат Мирзиёев ташаббуси билан бу ерда "Обод қишлоқ" дастури доирасида қайта қуриш ва обodonлаштириш ишлари бошлаб юборилганининг гувоҳи бўлгандик. Бульдозер ва кранлар, улкан юк машиналари гувиллаб ишлаётган, йўлчилар, қурувчилар, муҳандис тадбиркорлар қизгин фаолият кўрсатаётган катта меҳнат фронтининг устидан чиққан эдик. Мухтасар қилиб айтганда, Манас қизгин қурилиш майдонида айланган эди.

Турли миллат вакиллари дўсту қардош бўлиб яшаётган бу маконда амалга оширилаётган фидокорона ишларни кўриб қалбимиз кўнongan тўлганди. Ўшандаёқ, бу ерда юзта замонавий тикув машинаси билан таъминланган кенг ва ёруғ "Манас" тикувчилик мажмуасининг қуриб битказилгани, яна юз нафар тикув машинаси эса ўз уйида касаначилик билан шуғулланувчи аҳолига берилиб, шу тариқа икки юздан ортиқ қиз-жувоннинг чеварлик иши билан шуғулланишига имкон яратилганини кўриб, бу давлатимиз томонидан кўрсатилган катта ғамхўрлик ва эътибор намунаси эканининг гувоҳи бўлгандик.

Кечки пайт ишдан сўнг Манасда амалга оширилаётган бунёдкорлик ва таъмирлаш ишларининг боришини муҳокама қилиш учун палаткада йиғилганларга тарғибот гуруҳимиз аъзоларининг чиқишлари байрамона кайфият бағишладик.

Манасда амалга оширилаётган улкан бунёдкорлик ишларидан қалбим тўлқинланиб кетиб, шу ернинг ўзидеёқ, бу фидойи инсонларнинг жасорати тарангун этилган "Зафар достони" номли бир шеър тўпиди. Шеърда, жумладан, шундай мисрлар бор эди:

Жиззах аро Дўстлиқнинг чин завоини кўрдим Манасда,
Ўзбек-қирғиз дўстлигининг шақини кўрдим Манасда.
Бунда мардлар жавлон урар элим обод этай деб,
Қизгин меҳнат фронтининг шақини кўрдим Манасда.
Юртбошимиз даъватига "лаббай" деган мард элли,
Ҳамжиҳатлик уммонининг мавжини кўрдим Манасда.
Бунда қишлоқ айланмоқда гўзал, обод шаҳарга,
Шижоатнинг гулаб оққан наҳрини кўрдим Манасда.
Палаткада синалгандир бунда сабру бардошлар,
Алпомишу Фарҳодларнинг

Жиззах қўрди Манасда.

Муҳандис қурувчию чин тадбиркор шундадир,
Бедорлиқнинг уриб турган қалбин кўрдим Манасда.
Қурилди-ю бунда янги мажмуалар, бинолар,
Кўнда тинчлик қабуларин рақсини кўрдим Манасда.

— Бир вақтлар бу жойлар комплекслар тарзда бутунлай обodonлаштирилди, бу ерда шаҳардигдек шарт-шроитлар яратилди, деса эртадек туюларди. Лойсувоқ томлару пахса деворлар ўрнига пишқиқ гишдан замонавий бинолар қад ростлаши, ёзда чанг, қишда лой кўчалар асфальт йўлларга айлани-

Фидойилик намунаси —
МАНАС

Ростини айтганда, ўшанда палаткада икки варақдан иборат "Зафар достони" сарлавҳали бу қасида ни ўқиб беришнинг имкони бўлмаган эди. Чунки, навбат кўпроқ санъаткорларга, ўйин-кулгуга берилганди.

Шундай бўлса-да, кечки овқат пайтида вилоят ҳокими бу шеърдан хабар топиб ва уни қолдиришимни илтимос қилди. "Шеърни кўпайтириб, ҳар бир палаткада осиб қўямиз, ишчиларимизни руҳлантириб туради", деди у. Меҳмонхонага қайтган, шеърни қайта таҳрир қилиб, бойитиб оққа кўчирдим ва бахтни қарангки, эртасига Манасга отланган қирғиз байнал-милал маркази раҳбарини учратиб қолди, у кишидан шеърни, Манасга, вилоят ҳокимига етказишни илтимос қилдим.

Орадан яна бир ойча вақт ўтган, яна Манасга йўл олдик. Манас қишлоғига яқинлашар эканмиз, йўл бўйидаги кўркам янги бинолар атрофида аскарлардай саф тортган тераклар гўё бизни япроқлари ила қарсак чалиб кутиб олаётгандек, секин тебраниб туришлар, уйлар атрофидаги ям-яшил майсалар орасига экилган оқ, сарик, қизил, сиёҳлар гуллар офтобда Хива гиламларидек товланиб дилларни хушнуд этарди.

Ўзини Манас қишлоқ фуқаролар йиғини раиси, деб таништирган Абдуҳалил Кенжаевни суҳбатга тортдик. У қишлоқда амалга оширилган бунёдкорлик ва яратувчанлик ишлари ҳақида тўлқинланиб гапирди:

ши, фарзандларимиз учун кўркам қиёфадаги мактабларда замонавий компьютер ҳамда ўқитишнинг илғор анжумлари асосида таълим олиши ҳаёлий гаплар эди. Мухтарам Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг олижаноб ташаббуслари билан ана шундай эзгу орзуларимиз ҳақиқатга эврилди, фаровон ҳаёт ҳақидаги истагу ниятларимиз рўёбга чиқди. Давлатимиз раҳбари вилоятимизга ташрифи чоғида қишлоғимиздаги ўзгаришларни ҳам кўздан кечиргани аини муддао бўлди. Юртбошимиз қишлоқ аҳолиси томорқадан фойдаланиши учун барча зарурий чораларни кўриш, чорва молларидан турли сут маҳсулотлари олиш, мол терисини қайта ишлаш, агросаноат ва озиқ-овқат кластерлари барпо этиш, туя боқиш ва ундан шифобахш сут ҳамда жун олиш, туя сuti билан даволайдиган клиника қуриш бўйича кўрсатмалар бердики, бу ишларни амалга оширилаётгани қишлоғимизни янада обод ва фаровон бўлиши таъминлайди.

Бундан ташқари, аҳоли учун 30 та иссиқхона, замонавий кўринишдаги 31 та савдо дўкони, нововиҳона, ҳаммом барпо этилибди. Шунингдек, 500 ўринли "Манас" маданият са-

ройи тўлиқ таъмирдан чиқарилибди. Қишлоқ врачлик пункти реконструкция қилиниб, оилавий поликлиникага айлантирилибди. Бир ярим ой ичида 34 та икки қаватли уйнинг том қисми қайта ёпилиб, атрофи обodonлаштирилиб, ёрдамчи бинолар барпо этилибди.

"Обод қишлоқ" дастури доирасида амалга оширилган кўламазорлаштириш ишлари доирасида 7 минг тулға яқин мевали ва 10 минг тулдан зиёд манзарали кўчат ўтказилгани, Манасни ҳақиқий "Боғи Эрам"га айлантириб юборди.

Атрофга назар ташлаб, Абдуҳалил аканинг гаплари ҳақ эканига ишондик. Майдонда тумонат одам йиғилган. Гўё кўлқарига ёки катта тўйга йиғилгандек, ёшу қари ёпирилиб келган. Биз келгунга қадар Манас аҳолиси ўртасида узок масофага югуриш бўйича марафон, "Энг ибратли оила", "Энг ибратли қайнона-келини", "Энг кекса марофончи" каби танловлар ўтказилган экан.

Марафонда етти яшардан етмиш яшаргача аҳоли қатнашибди. 300-400 киши 3 минг километр масофага югуриб, "Энг кекса марофончи" номинацияси бўйича ёши етмишдан ошган, манаслик Неъмат бобо Ўрозов ғолиб бўлган экан.

Биз даврага кириб борганимиздан сўнг тадбирнинг бадиий қисмини бошлаб юборишди. Тадбир ўтказилаётган сахна марказига ийилган: "Обод қишлоқ одамларининг қалби ҳам обод, маданияти ҳам юксак бўлади", — деган шiorга кўзимиз тушибди ва худди шундай бўлишига чин дилдан ишондик.

Давра бошловчиси йиғилган Манас аҳолига пойтахтдан тарғибот гуруҳи келанлигини маълум қилган, ғолиб спортчи ва номинация соҳиб ва соҳибалари номи эълон қилинди.

Совгаю совринлар эгаларига топширилган, Шарифа Салимова ва Кўчкор Норқобил томонидан ўйилган шеърлар даврага фойз бағишладик. Ўзбекистон халқ шоири Махмуд Тоир

манасликларга бағишлаб янги ёган "Манас" шеърини ўқиб берганида, даврадагилар гулдурос қарсақлар чалиб, уни олишладик.

Тадбирда Ўзбекистон шоу федерацияси терма жамоаси аъзолари — кўркам либосдаги чаққон элчил қиз ва ўғил болаларининг чиқишлари манасликликлар, айниқса, ёшлар қалбида орзу-умид ва шиддат-шижоат чўғини алағалатиб юборди.

Шундан сўнг даврага шоир Ўқтам Мирзаев ҳамда Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими, шоира Умида Абдуазимовани, шоира Гулчехра Шаҳобиддин қизи ва каминани таклиф этишди.

Дарҳақиқат, ҳамкасбларим манасликларни бу гўзал ва доруломон кўнлар билан кутлашди. Мен манаслик қаҳрамонларга бағишланган "Зафар достони" номли қасидамни ўқиб бердим:

... Тонгда оппоқ нур ёғилгай
боқсам субҳи сабога,
Бахт кўйини нурли тоғу тахтин кўрдим Манасда.

"Манас" сўзи "санам" бўлур
ўқсангиз тескари,
Неча нозли санамлар қалб тафтин кўрдим Манасда.

Эй, манаслик қаҳрамонлар,
сизга минг бор офарин,
Орзуларингиз ушлаган чин аҳдин кўрдим Манасда.

Шеър-газаллар ёз, Зикрилло,
бу шовоёзлар шаънига,
Зафар достонига лойиқ халқни кўрдим Манасда...

Ҳақиқатан ҳам эртақларда айтилганидек, "қирқ кеча-кундузда" тинимсиз ва машаққатли меҳнатлари билан ўз мўъжаз ватанлари бўлиши Манас қишлоғини худди шаҳардек гўзал масканга айлантирган бу меҳнаткаш ва шижоатли, фидойи инсонлар бундан катта зафар достонларига лойиқ эканликларини ҳис этдик.

Зикрилла НЕЪМАТОВ,
Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси аъзоси, шоир.

Отамдан
қолган
ҳикоялар«ГВАРДИ РАДОВОЙ
ТОШБОЛТАЕВ»

Отам, Тожили роппа-роса тўрт йил урушда бўлган. "Жасуриги учун" деган медалини мактаб, "бу зўр медал, уни бизга ўшаган "радавой"ларга беришган" деб кўярди. "Ота, қаерларда жанг қилгансиз?" деб сўрасам, "Маскоп, Латва, Литва, Исмоленски, Исмургон, Миниска, Водопеш"да дерди. "Исмургон" қайси жой ёки қайси шаҳар эканлигини ҳозиргача билолмадим. У урушдан иккинчи гуруҳ номирони бўлиб қайтган. Колхоз-совхозда аравакаш, мироб, идора қоровули бўлиб ишлаган. Отам саводсиз эди, лекин урушда кўп бўлгани учун русчани яхши биларди. Аскиячи, дали-гули одам эди. "Дилхирож"га рақс тушишни хуш кўрар эди. Аллоҳнинг қароматими, отам касаллик ва касалхона нималигини билмасдан юздан ошиб, уйкусида вафот этган.

Дарвоқе, сарлавҳадаги "Гварди радовой" сўзи ҳам ўз тарихига эга. Отам бир йили, етмиш ёшларда бўлса керак, ғалаба байрами муносабати билан туманимиз маркази — Риштон шаҳрида ташкил этилган тантаналарда қатнашиб, хуш кайфиятда уйга қайтиб келди. Костюмига анча медаллар қадалган. Сўрига ўтириб улгурмаган ҳам эдики, ҳарбийлашган автомобил мактаби директори, уртгом Тўхтасин Султонов ҳамроҳлигида бир офицер эшикдан кириб отамга "честь" берди: "Полковник Рогожин". Отам шартта ўрнидан туриб жавоб қайтарди: "Гварди радовой Тобболтаев". Полковник асли Минск шаҳридан экан. Отамнинг "Минскани озоқ қилишда қатнашганман" деган гапини эшитиб, уни кўчоқлаб кўтаришга тушди.

Шундан кейин қишлоғимиздаги уруш қатнашчилари отам билан ҳазиллашгилари келиб қолса, гапини "Ассалому алайкум, Гварди радовой Тобболтаев" дан бошлайдиган бўлишди.

УЛОҚ,
АСИР ВА МЕДАЛЬ

Ғалаба байрами кўнларининг бирида қишлоғимизнинг ёш-ялангилари отамга савол беришди: "Сизга "Жасуриги учун" ни нима учун беришган?"

— Манжуриядаги жангларда взвод командири сифатида қатнашганман. Взводимизга ўқ, қурол-аслаҳа юкланган йигирмата ҳахирни юриш қийин тоғли йўллардан олиб ўтиш ва юкларни эгасига топшириш вазифасини юкланди. Взводимизда от, ҳанчир, эшак билан тоғларда юк ташини ҳавосини олган қирғиз, қозоқ ва помирлик тожик йигитлар бор эди. Биронта ҳахирни йикитмай, юкларни бехато жойига етказиб бердик. Ўзларинг биланаслар, мен эски улоқчиман. Армиядан олдин раиснинг қорабайрини миниб улоқда кўп қатнашганман. Медальни олишимга улоқчилигим сабаби.

Атан деган қозоқ йигит разведкачи эди. У уч марта командирнинг, "асир олиб кел" деган топширигини баҳрага олмади. Илоҳи бўлмади. Кеча яқин командир ва ўзимнинг отимни ювиш учун ўрмон яқинидан оқиб ўтадиган сойга олиб бордим. Қайтишда ёлқасига симли галтакий оқиб олиб, дархатлар орасига шошганича кириб кетаётган хилча немисни қуриб қолдим. Пойлаб туриб, яқин келганда немисни қайишдан ушлаб, ердан улоқдай тортиб олдим ва от устига ўнгардим. Бошига бир мушт туширгандим тили осилиб қолди.

Мен опекан немис қимматли асир экан: у алоқачи бўлиб, қайси сим қаерга уланганини биларкан. Командиримиз асир билан роса гаплашиб, қозога нималардан қизиб олгандан кейин, мени чақириб "Тобболтаев, буни опекан жойинга обориб қўй" деса бўладими. Асирни ҳам қўйворадими, деб тургандим, Атани ҳам қўшиб беришди.

Немисни галтак сими билан жойига ташлаб келдик. Атан тушунтирди:

— Асирнинг гапларига қараб қизилган схемадан фойдаланиб, ўзимизни алоқачилар сими ушлашди. Штабдагилар немислар бир-бирига нима дейишяётганини доимо эшитиб туришди. Агар немисни отиб ташласан, унинг командирлари симларни улаиш схемаларини ўзгартириб ташлашди.

Икки-уч кундан кейин менга медал беришди. Атан менга разведкачилар қиядиган пошнасининг тағида тиши бор потинка совга қилди.

«СТАНСА СЕРОВА,
ЎЗБЕКИСТОН»

"Ўрмоннинг ичидаги госпиталда ўқ теккан жойларимдаги яралар тўзалгандан кейин ҳалатли, ҳалатсиз описерлар тўпланиб, ҳамма ёғимни ушлаб, эғиб, букиб кўришди. Кейин "негодный, инвалид" дейишди. Кундуз теплак кийган каттаси бир қозони қўлимга бериб, "сенга жавоб" деди.

Мени район марказидан кўмир олишга кетаётган чана аравага ўтказиб, бир оёғи йўқ, эски аскар кийимидеги аравакашга нималарнинг тайинлашди. Анча юрганимиздан кейин аравакаш менга қараб:

— Ана кўрдингми, комисоват бўганлар пляжадаги ариқни бўшаткичлар, сен бўлсанг, мик ҳам этмайсан, нима хурсанд-масмисан?

— Жавоб тегадиган, хурсанд бўмайманми, роса хурсандиман. Лекин ўқини, ёзишни билмасам, бу ерлардан қишлоғимни қанақа қилиб топиб бораман деган ҳавотирдаман, холос, — дедим.

— Менга қара, — аравакаш шартта гимнастёркамнинг чўнтагидан қозғ олиб, унга кўз ташлар экан деди: — Тобболтаев, мана қозғингга "Станса Серова, Ўзбекистон" деб ёзиб қўйишди. Билиб қўй, СССРнинг бутун темир йўлида битта Серова бўлади. Қаерга бела олишга кирсанг, "Серова, Ўзбекистон" дейишни эпласанг бўлди, ўша сен томонга кетадиган пойизга бела беришаверади.

Стансани кичик дарчаларидан биттасига қозғимни уза-тиб, "Серова, Ўзбекистон" дейишим билан бела беришди. Шунда қилиб, опти марта бела олдим, бирин-кетин оптига пойизга ўтириб, қишлоғимга кеволдим".

... "Серова" номи кейинчалик "Фуркат"га ўзгарди. Лекин отам "Тошкент — Андижон" поездига билет олишда "Станса Серова" дейишини қўямасди.

Муҳаммад ТОШБОЛТАЕВ

Реклама ва эълонлар

OZROSDIZEL

Фермерлар, деҳқонлар ва томорқа ер эгалари диққатига!

«OZROSDIZEL» МЧЖ ўсимликлар химоясида фойдаланиладиган Италия технологияси асосида ишлаб чиқарилган пуркатгичларни таклиф этади:

Кафолат 2 йил

Манзил: Тошкент шаҳри, Абай кўчаси 4а-уй, 209-хона.
Тел/факс: (+998 97) 333-05-13, (+998 71) 244-64-91, 244-58-92
e-mail: jasurbek101@mail.ru

Махсулотлар сертификатланган.

ФЕРМЕР ВА ДЕҲҚОН ХЎЖАЛИКЛАРИ, ТОМОРҚА ЕР ЭГАЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«Landtech» хусусий корхонаси

Қишлоқ хўжалиги техникалари ва ускуналари;
— кичик ва ўрта кучли тракторлар (Solis)
— пресс-подборщиклар (Cicoria)

Манзил: Тошкент шаҳри
Яшнабод тумани
Темирчи кўчаси 2А-уй.
Телефон: (+998 71) 150-84-44;
150-86-66, (+998 90) 325-49-99;
(+998 90) 345-49-99.

E-mail: office@uzagservice.com www.landtech.uz Хизматлар лицензияланган. Махсулотлар сертификатланган.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2014 йил 8 октябрдаги ПҚ-2241-сонли қарорига мувофиқ ташкил этилган "Бошқили дон экинлари урунчилиги республика маркази" Давлат муассасаси (СТПР 304121389) фаолияти Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 17 апрелдаги ПҚ-5418-сонли қарорига асосан Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва суа хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги "Ўта урунчилиги республика маркази" билан қишлоқчи белгиланган. Шу муносабат билан давлатлар 2 ой мобайнида Тошкент шаҳри Юносув тумани Наманган кўчаси 70-уй манзилда қабул қилинади.

Тошкент ш. Миробод т. ТСРЙИда (регистрация № 004121-03, 02.10.2009 й.) уйидаги сингланг "ART KEY" МЧЖнинг (СТПР 301333699) устав фонди 57 224 564.00 сумдан 9 999 084.00 сумга (ишхориётларнинг 12.04.2018 й.даги наъбатдан ташқари улуғли) йиллиқ қарорига асосан) қаматтирилди. Давлатлар эълон қилинган кундан эълоннинг 1 ой мобайнида қабул қилинади. Манзил: Тошкент ш. Миробод т. Т.Ш.Ченаси кўч. 28-уй.

"EURASIA TRANS LOGISTIC" МЧЖнинг бухгалтериясида оид. йилги ҳисобларни йўлқилиниги сабабли берил қилинади.

"ZAMONA RAO" МЧЖ (СТПР 206336995) устав фонди 4 441 565 356.37 сумга қаматтирилди. Кре-диторлар давлатлари эълон қилинган кундан бошлаб 30 кун мобайнида Тошкент ш. Паркент т. "Номдак" ҚҲЙ манзилда қабул қилинади.

QISHLOQ
HAYOTI

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси
Вазирлар Маҳкамаси
Агрисаноат комплекси
тарихидаги ҳамда шу тармоққа
дахлдор вазирлик ва идоралар.

Бош муҳаррир Чори ЛАТИПОВ

ТАҲРИР ХАЙЪАТИ: Зойир МИРЗАЕВ, Бахриддин ЮСУПОВ, Бахриддин ЗАРИПОВ,
Шухрат ТИШАЕВ, Муҳаммадхон ТОШБОЛТАЕВ, Абдурашад АБДУЛЛАЕВ, Саиджамол ХУЖАЕВ,
Ботир СУЛАЙМОНОВ, Махмуд ТОИР, Ҳабиб ТЕМИРОВ (Баш муҳаррир ўринбосари),
Анвар ҚУЛИМУРДОВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Шодиёр ИҲЛОДШЕВ (Масъул котиб).

Телефонлар: Қабулхона — 236-26-50, Котибхона — 236-26-47.
Аграр масалалар бўлими — 233-76-78, Маънавият ва маърифат бўлими — 236-26-35,
Иқтисодий-сиёсий ва ҳуқуқий масалалар бўлими — 236-26-49,
Хатлар ва жамоатчилик билан алоқалар бўлими — 233-76-78, Факс — 233-44-43, 233-09-93.

Реклама ва эълонлар: 236-26-50, 233-28-04.
web sayt: www.qishloqhayoti.uz e-mail: info@qishloqhayoti.uz

Худудлардаги муҳбирлар:
Қорақалпоғистон Республикаси — (+99890) 592-62-04

Вилоятлар:
Андижон — (+99893) 630-73-03;
Бухоро — (+99891) 401-29-59;
Жиззах — (+99893) 940-10-78;
Навоий — (+99891) 332-50-99;
Наманган — (+99893) 948-53-86;
Фарғона — (+99890) 407-76-03;
Самарқанд — (+99893) 994-57-08;
Сирдарё — (+99894) 168-23-60;
Сурхондарё — (+99890) 644-44-11;
Тошкент — (+99890) 976-39-58;
Хоразм — (+99897) 790-47-61;
Қашқадарё — (+99891) 635-08-03.

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан

2009 йил 13 февралда

№ 0020-рақам билан рўйхатдан ўтказилган.

Бюртма Г-513, ҳажми 2 босма табоқ.

Офсет усулида босилди, қозғ бичими А-2.

Манзиллиги: 100000, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Газета таҳририяти ўзида компьютерда терилди ва

дизайнер Маркс ЮСУПОВ томонидан саҳифаланди.

16 752 нускада чоп этилди.

НАШР ИНДЕКСИ — 144

Босишга топшириш вақти: 21.00

Босишга топширилди: 02.50

ISSN 2010-7021

Навбатчи муҳаррир:
С.ЗИЕДУЛЛАЕВ
Муасхихи:
Д.КОМИЛТОНОВА